

İŞÇİ SINIFININ İKİLİ MÜCADELESİ

Aydınlık Dergisi, 18 Ekim 1998

Yıldırım Koç

Ülkemizde işçi sınıfı cephesinde ikili bir mücadele sürüyor. Mücadelenin son iki yıl içinde öne çıkması, laik ve demokratik sosyal hukuk devletine ve Türkiye'ye sahip çıkılmasıdır. Bu mücadele, bölücülüğe, irticaya, çetelere ve teröre karşı çıkılması temelinde en geniş kesimlerin biraraya gelmesini gerektirdi. 1997 yılının ilk aylarında TÜRK-İŞ, DİSK ve TESK'in işbirliği ve bu gruba daha sonra TOBB ve TİSK'in katılması, bu nitelikte bir program çerçevesindeydi. Bu işbirliği önemli ölçüde başarılı oldu. Ancak belirli çevrelerden de eleştiri aldı. Bir taraftan solun bazı kesimleri, diğer taraftan bu ittifakın karşı olduğu bazı çevreler, Beşli Girişimi ("Sivil İnsiyatif") sert dille eleştirdiler.

Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin bu mücadele içinde yer alması hayati önemdeydi. İşçi sınıfının geniş kesimleri bu mücadelede net bir tavır takındı, Türkiye Cumhuriyeti'ne ve Cumhuriyetin kazanımlarına sahip çıkarken, işverenlerle ve esnaf-sanatkarla aynı safta yer almaktan rahatsız olmadı.

Bu mücadele devam ediyor. Bölücülük, yeni taktikler gündeme getiriyor. Demokrasi düşmanı irticacı güçler, demokrasi havarisi kesiliyor. Hukuk devletinin düşmanı çeteler, tasfiye sürecine direnmeye çabalıyor. Ulusal güçler, Türkiye Cumhuriyeti'nin, halkımızın ve işçi sınıfımızın düşmanı olan bu kesimlere karşı her geçen gün daha da güçleniyor ve güçlenecek.

Bu mücadele devam ederken, bir başka mücadelenin de daha etkili bir biçimde sürdürülmesi gerekiyor. Yoksa, işçi sınıfının en geniş kesimlerini ulusal bir çizgide ve sınıfsal bir çizgide birarada tutmak güçleşir. Mücadelenin bu boyutu, ulusal çizgide aynı safta yer alanlarla sınıfsal çizgide karşı karşıda olmayı da getirebilir.

SEKA işyerlerinde yaşanan işyerini terk etmeme eylemi, kamu sektöründe yeni bir eylem dalgasının habercisi olacağı benzetilmektedir. Kamu kesimi toplu sözleşme görüşmeleri öncesinde gündeme gelen bu eylem, geniş bir program çerçevesinde işçi sınıfının en geniş kesimlerini birleştirebilir. Gündemdeki görev, ulusal güçlerin birliğini bozmadan, sınıfsal birliğin güçlendirilmesi olmalıdır.

Birinci görev, özelleştirmeye karşı kesin ve açık bir tavır almak, devletin küçültülmesine karşı çıkmak, demokratik ve laik sosyal hukuk devletine sahip çıkmaktır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun son toplantısında bu konuda alınan kararlar ve 15 Ekim günü Ankara'da düzenlenen toplantı, umut vericidir. Bu çizgi kararlı bir biçimde sürdürülmelidir. Sermaye, iş güvencesi yasasına hala karşıdır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ise aylardır iş güvencesi yasa taslağını uyutmaktadır. Bu konunun üzerine gidilmelidir. İşsizlik sigortası yasası taslağı, gerçek anlamda bir işsizlik sigortasından çok, zorunlu tasarruf fonunun tasfiyesinin bir aracı olarak gündemdedir. Buna karşı meşru ve demokratik yollardan direnmek, zorunlu tasarruf fonunun tasfiyesi sürecinde Sayın Cumhurbaşkanının 11 Eylül 1996 tarihli gerekçelerinin gerisine düşmemek gereklidir (işverenlerin katkı payı olan yüzde 3 ile işçi ücretlerinden kesilen yüzde 2'lerin işçi ücretlerine eklenmesi ve toplu paranın hak sahiplerine ödenmesi). Yılısonu yaklaştıkça, zorunlu tasarruf fonunda biriken paranın yasalara aykırı bir biçimde çok düşük oranda nemalandırılması giderek daha yaygın bir biçimde tartışma konusu olacaktır. 1999 kamu kesimi toplu sözleşme görüşmeleri, geçmiş dönemin kayıplarını geri almaya yönelik ortak bir mücadelenin örgütlenmesinin önemli bir aracı olacaktır. SSK'nın sorunları çözülmemiştir. SSK'nın çökertilmesi operasyonu devam etmektedir. Hükümet, IMF ve Dünya Bankası'na verdiği sözleri yerine getirme çabası içindedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından kaçak işçilikle mücadele konusunda başlatılan kampanya hiçbir sonuç vermemiştir. Kaçak işçilik yaygınlaşarak

sürmektedir. Kamu ihalelerinde iş alan işverenlerin, çalıştırdıkları sendikasız işçilere o işkolunda yürürlükte olan toplu iş sözleşmesinin ücret ve diğer haklarını vermelerini öngören 94 sayılı ILO Sözleşmesi, sendikaların tüm başvurularına karşın, ısrarla uygulanmamaktadır. Demokratikleşme konusunda verilen sözler tutulmamıştır.

Bu iki mücadele birbirinin alternatifi veya karşıtı değildir; birbirini tamamlamaktadır. İşçi sınıfı ve sendikacılık hareketimiz, ikili mücadeleyi birlikte sürdürmeli, birini diğerine tercih etme gibi bir yanılaşa düşmemelidir.